

Locale Belangen

Orgaan van de Vereeniging voor Locale Belangen.

Verschijnt den 1sten en 16den van elke maand.

De Vereeniging is opgericht in 1912 en als rechtspersoon erkend bij Gouvernements Besluit d. d. 31 Juli 1922 No. 75. Zij stelt zich ten doel, de ontwikkeling van het gewestelijk en plaatselijk zelfbestuur en de algemeene belangen van locale ressorten te bevorderen.

Commissie van Redactie:

F. W. M. KERCHMAN, G. de RAAD, R. SLAMET.

Redactie-Secretaris: H. OBBINK.

Redacteur voor lokaal-technische aangelegenheden: J. J. G. E. RÜCKERT.

Vaste medewerkers: Mr. C. J. van HASSELT, Gerard JANSEN, Mr. M. D. de JONG,
Th. van KEMPEN, en Dr. H. J. LEVELT.

Opneming van een stuk beteekent niet, dat de Redactie zich met den inhoud vereenigt.

Stukken den Secretaris betreffende te zenden aan den heer G. de Raad, Karrenweg 204, Semarang, die betreffende den Penningmeester aan den Heer F. W. M. Kerchman, Pendrian 23, Semarang. Alle voor de Redactie bestemde stukken te zenden aan den Redactie-Secretaris, den heer H. Obbink, Palmenlaan Zuid 41, Semarang.

Gemeentelijke Ophaal- en Stortingsdiensten in Nederland.

Naar aanleiding van het slot mijner voordracht over de wenschelijkheid der oprichting van giroinstellingen in Nederlandsch-Indië door locale ressorten, is mij van verschillende zijden gevraagd om nadere inlichtingen over de resultaten, welke in Nederland zijn bereikt met de aldaar door enkele gemeenten ingestelde ophaal- en stortingsdiensten.

Eenvoudigheidshalve beantwoord ik deze vragen door dit artikeltje. Mogelijk dat ook voor anderen deze gegevens van belang zijn.

De diensten in kwestie zijn belast met de incasseering en het beheer van gelden, welke strekken moeten tot het doen van betalingen aan publiek-rechtelijke lichamen en wegens de levering van gas, water, electriciteit enz.

Het doel ervan is om het voornamelijk voor de economisch-zwakkeren gemakkelijker te maken de door hen op vaste verschijndagen verschuldigde bedragen in gelijke periodieke termijnen bijeen te sparen.

Dat de behoefte aan deze diensten eerst in de laatste jaren wordt gevoeld, vindt zijn oorzaak in de omstandigheid, dat tengevolge van de hoogere loonen, welke verdiend worden, een grooter aantal personen wordt aangeslagen

in de belastingen, terwijl deze op zichzelf ook reeds hooger zijn. De verhoogde levensstandaard maakt, dat hoogere loonen lang niet altijd meer welvaart beteekenen, zoodat het opbrengen van hoogere belastingen thans dikwijls veel meer moeite kost en overleg vraagt dan vroeger. In tijden van economische depressie, zooals de tegenwoordige gepaard met hooggebleven detailprijzen, zijn deze argumenten des te klemmender. Alle ambtenaren, die een inzicht hebben in de invordering der belastingen, weten dat dit niet louter theorie is en dat de zware belastingen in een zeer groot aantal gevallen niet dan moeizaam worden opgebracht. Het is nu de gouden tijd voor de deurwaarders, die de achterblijvers moeten aansporen, doch die daarmee tevens voor hen het te betalen bedrag verhoogen. De noodzaak van hulp voor deze categorie van menschen spruit daaruit vanzelf voort. Daarbij komt dat het uitreiken der belastingbiljetten, ook door hun toename in aantal, steeds meer over het jaar wordt verdeeld, zoodat voor velen minder verschijndagen om de belastingen te voldoen ter beschikking staan. Wordt een aanslagbiljet in September uitgereikt dan moet dat worden voldaan op straffe van boete voor de helft op 1 October, voor de andere helft op 1 December. Een voorzichtig aangeslagene, die van een vast inkomen moet rondkomen, stort maandelijks op een spaarbankboekje een twaalfde deel van zijn aanslag om daaruit op de verschijndagen de betalingen te kunnen doen en bespaart zodoende nog een weinig rente. Hoe weinigen echter kunnen zonder hulp daartoe geregeld overgaan? In de praktijk komt daarvan niet veel terecht.

De kwitanties voor telefoon, gas, waterverbruik, schoolgeld enz. worden op ongeregelde tijden aangeboden, hetgeen dikwijls dwingt tot het doen van betalingen op ongelegen tijdstippen, welke daardoor weleens achterwege moeten blijven met de bekende onaangename gevolgen.

Aan den anderen kant zijn de overheidslichamen gedwongen groote bedragen aan kasgeld te leenen, dikwijls tegen hooge rente, omdat de belastingopbrengsten pas aan het eind van het jaar in de publieke kassen vloeien.

Voorts worden de administratiekosten tengevolge der gerechtelijke vervolgingen verhoogd en een grooter aantal posten zal als oninbaar moeten worden afgeschreven.

De Ophaal- en Stortingsdienst overbruggen deze bezwaren door het geld over te hevelen naar de publieke kassen in gelijkmatiger termijnen en dus op meer gelegen tijdstippen.

Daartoe moet voorgeschreven zijn, dat de directeur van den dienst zijn kassaldo onmiddellijk in rekeningcourant stort bij den gemeenteontvanger. De rentevergoeding, welke de gemeente aan den dienst in rekening-courant uitkeert, is de winstfactor van den dienst.

T
spaa
lijke
N
effec
dien
kan
lasti
die
lasti
parti
kan
of w
Sc
bedr
is, c
de k
Ee
duur
Ee
men
dwa
ontb
en g
doel
)Bi
minc
van
tings
beid
Ui
Nede
geto
Ee
Ol
Al
Za
Ee
De
Ap
T

Tenslotte gaat van zulk een dienst een opvoedende kracht uit, die spaarzaamheid bevordert en de betalingen van verschuldigde gelden ordelijker, hetgeen de algemeene welvaart ten goede komt.

Naarmate van den opzet kunnen deze diensten meer of minder nuttig effect hebben. Men kan instellen een ophaaldienst alleen, of een stortingsdienst alleen, of wel een gecombineerde ophaal- en stortingsdienst. Men kan den dienst beperken tot het doen van betalingen op de gemeentebeastingen alleen, of op alle gemeentevorderingen, dat is met inbegrip van die der gemeentebedrijven en scholen. Men kan de betaling der landsbeastingen in den dienst betrekken en men kan tenslotte de betalingen van particulieren onderling via den dienst mogelijk maken. In substantie men kan meer of minder ver de richting inslaan van een gemeentelijk girokantoor of wel men kan zich tot het ophalen van belastinggelen beperken.

Sommige diensten vergoeden rente aan deelnemers, andere niet. Uit de bedrijfresultaten blijkt, dat die voordeliger zijn, naarmate de rentevoet hooger is, omdat daardoor het aantal deelnemers stijgt, zonder dat in verhouding de kosten toenemen.

Een ophaaldienst alleen is door zijn beperktheid van doelstelling een duur bedrijf, dat dus alleen uit sociale overwegingen wordt ingesteld.

Een stortingsdienst alleen mist uiteraard de meeste der resultaten, welke men beoogt. Het opvoedende principe is hier veel zwakker. De moreele dwang, welke uitgaat van een regelmatig terugkeerenden kwitantielooier, ontbreekt hier ten eenen male. Daarentegen is het bedrijf veel eenvoudiger en goedkooper en kan bij een goede regeling der rentevergoeding en een doeltreffende reclame zelfs winstgevend zijn.

Bij een combinatie der twee diensten zijn de kosten van het geheel minder dan van de som der onderdeelen. De maatschappelijke voordeelen van den ophaaldienst worden dan betaald door de winsten van den stortingsdienst en door de bezuiniging tengevolge der samensmelting der beide diensten.

Uit een korte opsomming der verschillende kenmerken van enkele der in Nederland ingestelde diensten moge het voorgaande aan de praktijk worden getoetst.

Een *ophaaldienst* vindt men o. a. in de gemeenten
Oldenzaal tot 1927

Alkmaar

Zaandam tot 1926

Een *stortingsdienst* vindt men o. a. in de gemeenten

Dordrecht

Apeldoorn

Tilburg

Leiden

Een *ophaal- en stortingsdienst* vindt men o. a. in de gemeenten

Zwolle

Haarlem

Helder

Gouda

Enkhuizen

Velsen

Maassluis

Roermond

Huizen

Arnhem

Een *girokantoor* vindt men o. a. in de gemeenten.

Amsterdam.

Zaandam.

De gemeente *Oldenzaal* heeft een ophaaldienst gehad, welke echter bij gemis aan belangstelling is opgeheven in 1927.

De gemeente *Alkmaar* heeft met ingang van 1 November 1920 een ophaaldienst ingesteld voor de aangeslagenen naar een onzuiver inkomen van f 2.500,— of lager. Deze ophaaldienst is geen afzonderlijke tak van dienst, doch zijn administratie geschiedt ten kantore van den gemeenteontvanger. Twee boden verzorgen de gansche incasseering, voor een belooning van 3⁰/₀ van de opgehaalde bedragen.

Kenmerkend voor dezen dienst is het exclusieve principe van hulp voor de betaling van belastingen door de smalle beurzen alleen

De gemeente *Zaandam* heeft een ophaaldienst opgericht in 1919. In 1923 is aan dezen dienst een Girokantoor verbonden. De ophaaldienst is in 1926 opgeheven. Het girokantoor bestaat thans nog. De gemeentespaarbank is administratief gescheiden van het girokantoor. Eenzelfde leiding, eenzelfde kantoor, en een kas maken echter, dat beide bedrijven zeer nauw samenwerken.

De rentevergoeding à 18⁰/₀ 's jaars geschiedt over volle sommen van f 10,— en wordt berekend van dag tot dag.

In 1919 bedroeg het aantal deelnemers 613

In 1920 " " " ruim 1700

In 1925 " " " " 2000

Het aantal aangeslagenen op de kohieren der verschillende gemeente-belastingen bedroeg toen ongeveer 7300.

In 1919 bedroeg het geinde bedrag f 40.273,16

In 1925 " " " " „ 1.048.709,—

Over de resultaten van het girokantoor zij hier niets bijgevoegd, aangezien dit buiten het kader van ons onderwerp valt.

Ee
Echt
De
waa
de g
De
van l
Vo
meen
Is
geme
dit d
Vol
word
Deze
gesto
vorde
Sed
heeft
De
bij Ra
Staten
Dez
houde
schulc
per ja
De
naar l
geschi
maand
Het
Geme
De
Een
nadeel
In 1
bedroe
een ge
Het
De
bij Raa
Staten

Een stortingsdienst alleen voldoet beter dan een ophaaldienst alleen. Echter blijft het bedrijf dan ook vrij beperkt.

De Gemeente *Dordrecht* heeft op 1 Mei 1920 een stortingsdienst ingesteld, waarbij de deelnemers gelden storten kunnen, waaruit op de verschijndagen de gemeentebelastingen worden voldaan.

De rentevergoeding wordt van maand tot maand berekend over bedragen van heele guldens en kwartaalsgewijze bijgeschreven

Voor zoover de kasgelden *f* 500,— overschrijden, worden zij in de gemeentekas gestort.

Is aan het eind den jaars een batig slot aanwezig dan wordt dit in de gemeentekas gestort; is daarentegen een nadeelig slot aanwezig, dan wordt dit door de gemeente aangezuiverd

Volgens de verordening konden de eenmaal ingelegde bedragen slechts worden besteed voor afboeking op aan de gemeente verschuldigde belasting. Deze beperkende bepaling is sedert eenige jaren vervallen; de bij den dienst gestorte bedragen kunnen door de inleggers te allen tijde worden teruggevorderd.

Sedert het Rijk zich met de inning der gemeentelijke inkomstenbelasting heeft belast is het practisch nut van dezen stortingsdienst zeer gering.

De Gemeente *Apeldoorn* heeft in haar ressort een stortingsdienst ingesteld bij Raadsbesluit van 10 Maart 1921, goedgekeurd door de Gedeputeerden Staten van Gelderland bij hun besluit van 12 April 1921.

Deze dienst verricht op de vervaldagen ten behoeve van de rekeninghouders de betalingen der gemeentelijke belastingen en heffing of der andere schulden aan de gemeente Apeldoorn. De rentevergoeding bedraagt 3,6 % per jaar.

De berekening der vergoede rente geschiedt over tienvouden van guldens naar beneden afgerond en oorspronkelijk van maand tot maand. Thans geschiedt deze berekening onder verwaarloozing van gedeelten van halve maanden.

Het kasgeld dat een bedrag van *f* 500,— te boven gaat wordt in de Gemeentekas gestort.

De begrooting van den dienst wordt door den Raad jaarlijks vastgesteld.

Een voordeelig saldo van den dienst komt ten bate der gemeente, een nadeelig slot wordt door de gemeente aangezuiverd

In 1929 werd door rekeninghouders gestort *f* 586,601,425. Hun aantal bedroeg op 31 December 1929 442, op 13 September 1930 527 waaruit een gezonde groei blijkt.

Het netto winstsaldo over 1929 was *f* 1458,60

De Gemeente *Tilburg* heeft in haar ressort een stortingsdienst ingesteld bij Raadsbesluit van 15 December 1922, goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant bij besluit van 10 Januari 1923.

Deze verordening is in werking getreden op 1 Februari 1925. De ophaaldienst is voorloopig niet noodig geoordeeld, hoewel artikel 1 der verordening, dien dienst regelende, spreekt van de inning der gelden, waardoor de gelegenheid tot ophalen aan huis is geschapen.

De gelden welke gestort worden bij den gemeenteontvanger mogen slechts dienen ter voldoening op de vervaldagen van aan de gemeente of hare bedrijven verschuldigde bedragen en van Rijksbelastingen, in zooverre deze laatste tegelijk met een gemeentelijke belasting van Rijkswege worden ingevorderd.

De berekening der vergoede rente geschiedde aanvankelijk van maand tot maand over ronde bedragen van *f* 10.— Sinds 1 Augustus 1929 geschiedt deze berekening van dag tot dag en van bedragen naar beneden afgerond op *f* 1.— De rentevoet is bepaald op 3 % per jaar. De rentebijschrijving geschiedt nu halfjaarlijks.

De bedoeling van deze wijziging in de renteberekening is kennelijk geweest om de deelname te bevorderen.

Dit bedrijf is geheel en al een gemeentebedrijf, jaarlijks worden begroo-ting en rekening van den dienst door den Gemeenteraad vastgesteld. Een batig slot wordt in de Gemeentekas gestort; een nadeelig wordt door de gemeente aangezuiverd,

De dienst heeft te allen tijde de bevoegdheid van het tegoed van een rekeninghouder, ook zonder dat deze het verzoek doet, geheel of gedeelte-lijk af te schrijven, alle door hem aan de gemeente, hare bedrijven of het Rijk verschuldigde gelden, voor zoover hun vervaldagen zijn verschenen.

Een rekeninghouder heeft niet het recht het hem toekomend saldo van gestorte bedragen en rente terug te vorderen, zoolang niet alle vervallen termijnen geheel zijn afgeschreven.

De arbeidssfeer van den dienst is dus zeer beperkt, hetgeen o. a. tot uitdrukking komt in het geringe aantal van 22 deelnemers, dat op 1 Januari 1929 stond ingeschreven met een totaal bedrag aan stortingen in 1928 van *f* 31.404,55.

Pas de combinatie der twee diensten geeft een sterke en onverwachte verbetering en uitbreiding der bemoeiingen en der resultaten.

De Gemeente Zwolle is baanbrekend geweest op dit gebied. De invoering van een ophaaldienst voor schoolgeld had daar geleerd, dat het aantal wanbetalers beduidend kleiner werd, wanneer op geregelde tijden evenredige bedragen aan de huizen der debiteuren werden opgehaald. Hetzelfde idee werd toegepast voor andere betalingen en op 1 April 1921 werd de stor-tingsdienst in werking gesteld.

De dienst werd ondergebracht bij den gemeentontvanger en geheel af-gescheiden van de gemeentekas beheerd.

Per
loos
heid
Uit
reeds
voor
het a
Aan
De
bedrag
aan k
eerste
op ma
De
aan p
belasti
ouder
Doc
192
192
192
Als
192
192
192
192
In d
eenige
soonlij
dienst'
f 2000
Deze
bij der
De
te hou
1 1/2 %
Slecl
geind
Ter
tenen e

Per week of per maand, naar verkiezing der deelnemers, worden kosteloos vastgestelde bedragen opgehaald, terwijl iedere deelnemer de bevoegdheid heeft op willekeurige tijdstippen te komen storten.

Uitbreiding van personeel bracht de dienst niet mee. De looper, die reeds belast was met de inning der schoolgelden, haalde tevens de bijdragen voor den stortingsdienst op en het administratieve werk werd verricht door het aanwezige personeel.

Aan de deelnemers wordt een rente van 3,6% per jaar vergoed.

De rentevergoeding wordt berekend van maand tot maand over ronde bedragen van f 10,—. De stortingsdienst hielp de gemeente naar behoefte aan kasgeld tegen een matige rente en genoot daardoor winst. Reeds het eerste boekjaar loopende over 9 maanden, stond na ruime afschrijvingen op materiaal een winstuitkeering aan de Gemeente toe.

De stortingsdienst belast zich met alle betalingen voor de deelnemers aan publiekrechtelijke lichamen (belastingen, dijk- en polderlasten, kerkelijke belastingen, schoolgelden voor rijks- en bijzondere scholen, premiiën vrijwillige ouderdomsverzekering, gas, water, electrisch licht, huren enz.)

Door de deelnemers werd gestort in

1921	f	1.281.984,33
1922	"	1.985.925,57
1923	"	3.690.769,80

Als *winst* werd in de gemeentekas gestort over

1921	f	74,18
1922	"	6.052,67
1923	"	16.339,15
1928	"	28.025,—

In de Gemeente *Leiden* is de ophaaldienst door vertegenwoordigers van eenige vakverenigingen georganiseerd als een vereeniging met rechtspersoonlijkheid onder den naam van „Vereeniging Leidsche Belastingophaaldienst”, waaraan de gemeente een subsidie heeft toegekend van ten hoogste f 2000,— per jaar, terwijl ook het Rijk een subsidie heeft verleend.

Deze vereeniging moet de geinde bedragen onmiddellijk na inning storten bij den gemeenteontvanger.

De Gemeente vergoedt over het saldo der door den gemeenteontvanger te houden rekening van stortingen en afdrachten een jaarlijksche rente van 1 1/2 % beneden het promesse-disconto van de Nederlandsche Bank.

Slechts Rijks- en gemeentebelastinggelden worden door de vereeniging geind en beheerd.

Ter bestrijding der hieraan verbonden uitgaven wordt van de aangesloten een vergoeding van 5 cent per week gegeven, van welk bedrag 3

cent bestemd is als loon voor den kwitantieeloper en 2 cent voor de administratiekosten.

De vereeniging moet jaarlijks een begrooting, rekening en verantwoording, alsmede een verslag van de werkzaamheden van den dienst bij het college van Burgermeester en Wethouders inzenden.

De vereeniging moet voorts op de door Burgermeester en Wethouders te bepalen wijzede gelegenheid bieden, in de boeken van den dienst, het totale bedrag van de geinde gelden te controleeren.

Een door Burgermeester en Wethouders aangewezen persoon heeft als gedelegeerd lid zitting in het bestuur der vereeniging.

De vereeniging is dus als een semi-officieele instelling te beschouwen.

Deze oplossing van het vraagstuk kan mij niet bekoren. Men heeft een ophaaldienst ingesteld, zonder het te doen. De gebleken behoefte was te sterk om het na te laten en toch staat de dienst niet onder de rechtstreekse bemoeiingen der gemeente, welke dus in het oog der gemeentenaren de financieele verantwoordelijkheid draagt, zonder dat dat inderdaad het geval is;

Ten slotte is de beperkte doelstelling m.i. een belemmering voor een krachtige ontplooiing.

De Gemeente *Haarlem* heeft in 1925 een stortings- en ophaaldienst ingesteld, waarbij die der gemeente *Schoten* tengevolge der annexatie werd ondergebracht, voor de inning en het beheer van gelden bestemd voor publiekrechtelijke lichamen.

Het aantal deelnemers bedroeg op

1 Januari 1927	4915
1 Januari 1928	6763
1 Januari 1929	6350
1 Januari 1930	6914

De ontvangsten bedroegen in

1927	f 982.905,52
1928	„ 916.840,90
1929	„ 941.736,87

Aan deelnemers werd oorspronkelijk geen rente vergoed; sinds October 1928 wordt de rentevergoeding berekend à 2,52 % over ronde sommen van f 10,—, met dien verstande, dat indien een te goed meer bedraagt dan f 1.000,— over het meerdere geen rente wordt vergoed.

Aan den dienst werd door de gemeente slechts 1 1/2 % 's jaars vergoed voor de à deposito gestorte gelden en sinds October 1928 4 % per jaar.

Het nadeelig saldo bedroeg over

1927	f	8.804,14
1928	„	8.633,63
1929	„	7.319,19

De gemeente *Helder* heeft op 1 Januari 1922 een ophaal- en stortingsdienst voor de belastingen ingesteld. De dienst heeft ten doel om zoowel bij belastingschuldigen ter zake van Rijks- en gemeentebelastingen, die daartoe den wensch hebben te kennen gegeven, gelden maandelijks of wekelijks aan huis op te halen, als de bedoelde belastingschuldigen in de gelegenheid te stellen ten kantore van den dienst willekeurige bedragen te storten, ten einde uit de aldus opgehaalde of gestorte bedragen de verschuldigde Rijks- en gemeentebelastingen met inbegrip van schoolgelden te voldoen. Voorts kunnen ook incasseeringen van bedragen uit anderen hoofde (ten dienste van bedrijven) door den dienst worden verricht. De dienst staat in rekening-courant met de Gemeente. Alle ontvangen gelden worden direct in rekening-courant gestort. Oorspronkelijk geschiedde het ophalen gratis. In 1927 is een vergoeding van 5 cent per maand voor de maandelijksche stortingen of van $2\frac{1}{2}$ cent per week voor de wekelijksche ingevoerd. De stortingsdienst vergoedt 3 % rente per jaar van dag tot dag berekend over het saldo tegoed. De dienst is gevestigd in het kantoor van den Gemeenteontvanger en betaalt aan de Gemeente f 100.— per jaar voor het gebruik van deze localiteit, verlichting en verwarming.

Het aantaldeelnemers aan den ophaaldienst bedroeg op 31 December 1929 2069 verdeeld in 1205 wekelijksche en 864 maandelijksche betalrs.

Het aantal deelnemers aan den stortingsdienst bedroeg 164.

In totaal is in 1929 een bedrag van f 253.559,805 ontvangen.

Het nettoverlies over 1929 bedroeg f 3.642,28, hetwelk door de Gemeente is bijgepast.

Het Hoofd van den dienst schrijft in zijn jaarverslag dit verlies toe aan het verminderde rentepercentage en het lagere saldo in rekening-courant, terwijl naar zijn meening te weinig propaganda voor den stortingsdienst wordt gemaakt.

De Gemeente *Gouda* heeft in 1929 een stortings- en ophaaldienst ingesteld voor de inning en het beheer van gelden, welke moeten strekken tot het doen van betalingen ter voldoening van Rijks- en gemeentebelastingen en heffingen, betalingen aan de gemeentelijke bedrijven, dan wel aan bedrijven, waarvoor door de gemeente concessie is verleend, benevens huren verschuldigd aan te Gouda gevestigde woningbouwverenigingen en verder alle die betalingen, welke de deelnemers wenschen.

Voor de ophaling van deze gelden is geen vergoeding verschuldigd.

De rente wordt berekend van dag tot dag op een basis van 3.6 % en kwartaalsgewijze bijgeschreven.

In weerwil van den naam is deze dienst feitelijk een girokantoor.

Het hoofd van den dienst mag nooit meer dan f 500,— in kas hebben en moet het meerdere bij den gemeenteontvanger overstorten.

Van de door het bedrijf aan de gemeente uitgekeerde winst wordt jaarlijks 10 % weder aan het bedrijf teruggegeven ter vorming en aanvulling van een reserve ten zijnen behoeve.

De exploitativerliezen worden jaarlijks ten laste van den gewonen dienst der gemeente gebracht.

Resultaten zijn nog niet bekend gemaakt, daar de dienst daarvoor nog te korten tijd functioneert.

De Gemeente *Enkhuizen* heeft in 1923 een ophaal-en stortingsdienst ingesteld, belast met de inning en het beheer van gelden bestemd voor de voldoening van de Rijks- en gemeentebelastingen, schoolgelden en woninghuren van het gemeentelijk woningbedrijf, gas en electriciteit.

Van het Rijk ontvangt de dienst een subsidie van 3 % der geinde Rijksbelastingen tot een maximum van f 500,—.

Het kasgeld wordt in rekening-courant belegd bij den gemeenteontvanger.

Het aantal deelnemers bedroeg ongeveer 800 bij den aanvang van dit jaar.

In 1929 werd door de deelnemers in totaal gestort f 188.352,515.

Het voordeel saldo bedroeg f 124,78

De Gemeente *Velsen* heeft met ingang van 1 Juli 1925 een ophaal- en Stortingsdienst ingesteld, belast met de inning der gelden, welke moeten strekken ter voldoening op de vervaldagen van betalingen aan publiekrechtelijke lichamen en aan gemeentebedrijven.

Met de dagelijksche leiding is de gemeenteontvanger belast.

In 1929 is in totaal ontvangen f 241.897,10 ter betaling van inkomstenpersoneele en grondbelastingen schoolgelden en van gemeenteverordeningen.

Het verlies over 1929 bedroeg f 4.029.72.

Op 31 December 1929 bedroeg het aantal aangeslotenen 2713.

Alle verrichtingen door den dienst geschieden kosteloos.

Als bijzonderheid zij hier vermeld dat alle drukwerken uitgaande van den dienst op de achterzijde annonces van particulieren dragen. Hierdoor worden de exploitatiekosten gedeeltelijk gecompenseerd.

De Gemeente *Maassluis* heeft in 1923 een ophaal- en stortingsdienst ingesteld, belast met de inning en het beheer van gelden, welke moeten strekken ter voldoening van aan de gemeente Maassluis verschuldigde bedragen en aan derden.

De rentevergoeding wordt berekend van maand tot maand over ronde bedragen van f 10,—.

Voc
overs
De
geme
In
Het
De
De
geme
der g
De
ophaa
bester
vorde
De
meent
Rer
De
belast
der g
Voc
schrij
De
De
incass
stortir
Aar
voors
De
strekk
bedrij
De
10 gu
De
meent
hypot
verstr
niet t
Aar
per ja
1928
gebra

Voor zoover de kasgelden van den dienst een bedrag van *f* 500,— overschrijden, worden zij in de centrale bedrijfskas der gemeente gestort.

De dagelijksche leiding van den dienst wordt uitgeoefend door den gemeenteontvanger.

In 1929 is het aantal deelnemers gestegen van 606 tot 630.

Het saldo van de rekeninghouders beeroeg op 1 Januari 1930 *f* 132.768,98.

De winst over 1929 bedroeg *f* 2676,26.

De ontvangsten in 1929 bedroegen *f* 891.387,96, waaruit zijn voldaan gemeentelijke belastingen en schoolgelden, Rijksbelastingen en vorderingen der gemeentebedrijven.

De Gemeente *Roermond* heeft met ingang van 1 December 1924 een ophaal- en stortingsdienst ingesteld tot inning en beheer van gelden, bestemd voor de voldoening der Rijks- en gemeentebelastingen en der vorderingen der gemeentebedrijven.

De dienst stort alle ontvangen gelden in rekeningcourant bij den gemeenteontvanger, die daaruit de noodige betalingen verricht.

Rente wordt niet vergoed.

De Gemeente *Huisen* heeft sinds 1922 een ophaal- en stortingsdienst, belast met de inning van gelden, bestemd voor belastingen en vorderingen der gemeentebedrijven.

Voorzoover de beschikbare kasgelden een bedrag van *f* 1.000,— overschrijden, worden zij in de gemeentekas gestort.

De dienst is ondergebracht bij den gemeenteontvanger.

De Gemeente *Arnhem* heeft bij Raadsbesluit van 24 April 1922 een incassodienst, welke op 1 Augustus 1922 in werking is getreden en een stortingsdienst, in werking getreden op 1 September 1922, ingesteld.

Aan het hoofd van den dienst staat de directeur der gemeentelijke voorschotbank.

De dienst is belast met de inning en het beheer der gelden, welke moeten strekken tot betalingen aan publiekrechtelijke lichamen en aan gemeentebedrijven.

De rente wordt berekend van maand tot maand over ronde bedragen van 10 gulden tegen een rentevoet van 4%.

De kas mag hoogstens *f* 500.— bevatten. Het meerdere is bij den gemeenteontvanger over te storten, voor zoover het niet aan de gemeentelijke hypotheekbank en aan de gemeentelijke voorschotbank wordt ter leen verstrekt. Deze verstrekking zal 80% van het totaal saldo der deelnemers niet te boven gaan en nimmer meer dan *f* 100.000,— bedragen.

Aanvankelijk was de deelname aan den dienst gratis. In 1927 werd *f* 1.— per jaar in rekening gebracht voor administratie- en andere kosten. Sinds 1928 wordt een bedrag, varieerende tusschen *f* 0.50 en *f* 2.50, in rekening gebracht afhankelijk van de belangrijkheid der rekeningen.

Het aantal deelnemers op 1 Januari 1927 bedroeg 2489.

De dienst ontwikkelt zich gestadig. In 1927 was de nettotoename van het aantal rekeninghouders 363.

In 1926 werd gestort	f 2.258 248,56
In 1927 " "	2.455 380,35
In 1928 " "	2.993 581,08
In 1929 " "	3.240.392,46

Op 31 December 1927 was aan de gemeentelijke hypotheekbank verstrekt f 213 500,— deels tegen 5⁰/₀, deels tegen 5¹/₂⁰/₀ 's jaars en aan de gemeentelijke voorschotbank f 100 000,— tegen een rentevergoeding van 5⁰/₀ 's jaars.

Het jaar 1929 was betrekkelijk ongunstig, tengevolge van het feit, dat de E. N. K. A. (A. K. V.)-fabriek te Ede de rekeningen van haar personeel deed afsluiten, omdat deelneming in een stortingsdienst, in een andere gemeente gevestigd, voor haar administratie op den duur te veel bezwaren medebracht.

Het dienstjaar 1930 is met 3523 deelnemers begonnen.

In substantie kan men uit de voorgaande gegevens de conclusies trekken dat:

1⁰. In te kleine gemeenten de oprichting van de besproken diensten weinig zin heeft.

2⁰. Desalniettemin zulk een oprichting in sommige kleine gemeenten heeft plaats gehad op sociale overwegingen.

3⁰. Een ophaaldienst alleen duur en weinig doeltreffend is.

4⁰. Een stortingsdienst alleen minder duur is, maar lang niet het gewenschte publiek bereikt.

5⁰. Een gecombineerde ophaal- en stortingsdienst aan het doel beantwoordt.

6⁰. De oplossing der gemeente Amsterdam, waar de diensten uitgebreid zijn tot een echt girokantoor de beste is.

7⁰. De diensten eerst dan winstgevend zijn, als aan deelnemers in rekening-courant rente wordt vergoed en wel meer naarmate de rentevoet hooger is.

8⁰. Een ononderbroken reclamecampagne onmisbaar is.

Voor Indië voegt zich nog een argument bij de tot nu toe aangegeven, te weten de specifieke bezwaren, welke het klimaat en de groote afstanden in de wijd uit elkaar gebouwde steden opleveren voor het voldoen der betalingen aan de verschillende loketten, zoodat men kan aannemen, dat hier te lande een goed georganiseerd en breed opgezet girokantoor met incassodienst aan alle uiteen gezette eischen moet voldoen, aan de aangeslotenen groote voordeelen en gemakken moet opleveren, en stellig een appreciabel winstcijfer voor de gemeente er uit zal moeten voortvloeien.

Soerabaja, Januari 1931.

A. M. BOERS.

Decentraliana.

Belastingverordeningen.

De Directeur van Binnenlandsch Bestuur deelde bij rondschrijven van 11 December j.l. No. Dec 27/3/14 het onderstaande mede aan de besturen der gemeente- en regentschapsraden :

Het heeft de aandacht der Regeering getrokken, dat ten aanzien van belastingverordeningen vaak fouten gemaakt en verzuimen gepleegd worden, welke de behandeling dier verordeningen noodeloos vertragen. Deze omissies betreffen in het bijzonder de navolgende punten.

Bij de artikelen 78 lid 1 der Stadsgemeente-ordonnantie en 59 lid 1 der Regentschapsordonnantie is bepaald, dat belastingverordeningen *binnen acht dagen* na hare vastelling aan het College van Gedeputeerden worden voorgedragen. Een stipte naleving van dit voorschrift kan uiteraard niet anders dan een vlotte behandeling der betreffende verordening bevorderen.

Bij de aanbidding van belastingverordeningen aan de Regeering kan niet worden volstaan met de overlegging van een door 's Raadsvoorzitter of door den Secretaris gewaarmerkt afschrift der verordening, doch dient een *door 's Raadsvoorzitter geteekend* formulier der verordening, zooals dat in de artikelen 81 lid 1 der Stadsgemeente-ordonnantie en 65 der Regentschaps-ordonnantie is voorgeschreven, te worden overgelegd. Ook op andere punten dient dit formulier nauwkeurig te worden opgevolgd.

Het verdient voorts aanbeveling bij het redigeeren der verordening zoo nauwgezet mogelijk te werk te gaan, zoodat taal- en tikfouten zorgvuldig worden vermeden.

Ten slotte moge er nog de aandacht op worden gevestigd, dat, indien een verordening, waaraan door de Regeering op grond van daartegen gezezen bezwaren de goedkeuring werd onthouden, in een nadere raadsvergadering, met inachtneming dier bezwaren, in haar geheel opnieuw wordt vastgesteld, zij als dagteekening uitsluitend den datum van laatstbedoelde raadsvergadering dient te dragen. De vroegere niet-afgekondigde verordening ware dan afzonderlijk in te trekken.

Stelt de raad in een nadere raadsvergadering echter uitsluitend die artikelen opnieuw vast, waartegen de bezwaren der Regeering gericht waren, dan zal de verordening een dubbele dagteekening dienen te dragen en kan uiteraard van een intrekking eener niet-afgekondigde verordening geen sprake zijn.

Door de mededeeling van het vorenstaande, met uitnoodiging daarmede v. z. n. rekening te willen houden, heb ik de eer van een van de Regeering bekomen opdracht mij te kwijten.

Motorrijtuigenbelastingverordening.

Voorts bracht de Directeur van Binnenlandsch Bestuur bij rondschrjven van 11 December j.l. No. Dec. 18/36/7/ het navolgende onder de aandacht van de besturen der gemeente- en regenschapsraden :

Bij het dezerzijdsch rondschrjven van 11 Mei 1929 No. Dec. 18/12/19 werd ^{Uw College} ~~UHoogEdelGestrenge~~ een afschrift aangeboden van het aan den Gemeenteraad van Padang gericht schrjven *) van den 1sten Gouvernements Secretaris van 13 Februari t.v. No. 264/II, met verzoek om met de daarbij medegedeelde beslissing der Regeering voor zooveel noodig rekening te willen houden. Bedoelde Regeeringsbeslissing hield in, dat slechts dan motorrijtuigenbelasting wegens het houden buiten de gemeente van een of meer motorrijtuigen, behoorende tot verhuurderijen, ondernemingen of bedrijven, ware te heffen, wanneer daarmede *in geregeld bedrijf* de gemeentelijke wegen worden bereden.

Aangezien inmiddels verschillende klachten zijn vernomen nopens de wijze van toepassing van de forensale bepalingen van motorrijtuigenbelastingen, heeft de Regeering mij opgedragen — van welke opdracht ik de eer heb mits dezen mij te kwijten — ^{Uw College} ~~UHoogEdelGestr.~~ uit te noodigen om, voorzooveel ten Uwent motorrijtuigenbelasting mocht worden geheven wegens het houden van motorrijtuigen buiten het ressort, de desbetreffende forensale bepalingen soepel toe te passen, zoodat, in overeenstemming met hoogeraangehaalde Regeerings beslissing, niet te spoedig zal worden aangenomen, dat met een bepaald motorrijtuig in geregeld bedrijf de wegen van het ressort worden bereden.

Bezoldiging gemeentesecretarissen.

Bij besluit van den Gouverneur Generaal van 29 December 1930 No. 34 werd het volgende vastgesteld :

Eerstelijk : De bezoldiging, die de secretaris van den gemeenteraad van :

- a. Medan
- b. Makassar
- c. Padang
- d. Palembang
- e. Pematangsiantar
- f. Tandjoengbalai
- g. Bandjermasin
- h. Menado
- i. Bindjai
- j. Tebingtinggi
- k. Fort de Kock

*) vgl. blz. 528(1929) Loc. Belangen.

a t/m k ten laste van de locale geldmiddelen zal genieten wordt geregeld zooals is aangegeven:

a en *b* kolom I

c en *d* kolom II

e t/m h kolom III

i en *j* kolom IV

k kolom V

a t/m k van den bij dit besluit behoorenden bezoldigingsschaal.

Ten tweede: Als aanstellingseisch voor de betrekking van gemeentesecretaris zal gelden: algemeene ontwikkeling overeenkomende met die van een abituriënt eener Hoogere Burgerschool met vijf-jarigen cursus en ervaring in zelfstandig optreden c. q. de noodige vakkennis.

Ten derde: Voor de bepaling van de aanvangsbezoldiging van den secretaris der gemeente.

I. Medan, Makassar, Padang, Palembang, Pematangsiantar, Tandjoengbalai, Bandjermasin, Menado;

II. Bindjai, Tebingtinggi Fort de Kock;

I en II kunnen voorpraktijk en bij de gemeente doorgebrachte dienstdi in rekening worden gebracht, voor zoover die voorpraktijk en vorige dienstdi vallen.

I. na de beeindiging van het 26ste levensjaar

II. na de beeindiging van het 24ste levensjaar.

Ten vierde: In gemeenten, waar door landsdienaren standplaatstoelage wordt genoten, kan aan den secretaris naar de voorschriften der standplaatstoelagen-regeling 1927 (Stbl. 1927 No. 358, zooals deze is of nader zal worden gewijzigd) een toelage tot een gelijk of lager bedrag worden toegekend, met dien verstande, dat deze toelage bij de bepaling van den pensioengrondslag niet in rekening wordt gebracht.

Ten vijfde: In de gemeenten, waar de toepassing van deze regeling voor den tegenwoordigen secretaris een vermindering van inkomsten ten gevolge zou hebben, treedt dit besluit in werking bij het ontslag van dien ambtenaar.

Bezoldigingsschaal voor gemeente-secretarissen behorende bij bovenvermeld besluit.

Dienstjaren	I	II	III	IV	V
	f.....	f.....	f.....	f.....	f.....
1	650	600	450	400	300
2	"	"	"	"	"
3	700	650	500	450	350
4	"	"	"	"	"
5	"	"	"	"	400
6	775	725	575	525	"
7	"	"	"	"	450
8	"	"	"	"	"
9	850	800	650	600	"
10	"	"	"	"	500
11	"	"	"	"	"
12	950	900	750	700	"
13	"	"			550
14	"	"			"
15	1050	1000			"
16					600

Pensioenvoorwaarden Europeesche locale ambtenaren.

Naar aanleiding van een daartoe gedaan verzoek van den Stadsgemeenteraad van Semarang werd van de Regeering het onderstaand schrijven gedagteekend 11 November 1930 No. 2458/II ontvangen:

Naar aanleiding van 's Burgemeesters schrijven van 21 Maart jl. No. 148/W heb ik de eer, op bekomen last, Uw College mede te deelen, dat voor het geval de thans in overweging zijnde herziening van het Europeesch lokaal pensioenreglement verzwarende van de lasten der autonome gemeenschappen mocht medebrengen, er bij de Regeering geen bezwaar bestaat, terzake met die gemeenschappen vooraf in overleg te treden.

Ten overvloede moge Uw College eraan herinnerd worden, dat zoodanig voorafgaand overleg ook heeft plaats gehad inzake het hem bekende voor-nemen om het percentage der bijdragen van de autonome gebiedsdeelen van 13 op 20 te brengen (vgl. den tot den Directeur van Binnenlandsch Bestuur gerichtten Uwerzijdschen brief van 9 November 1928 No. 34/W en laatstelijk het rondschrjven van genoemd Departementshoofd van 29 Januari jl. No. Dec. 26/5/13).

No
He
missi
werk
In
Ir.
van
A.
Jhr
Hout
Hout
P.
nieur
Ir.
Mate
B.
Spoo
J.
Soera
H.
Ir.
spoor
Ir.
J. P
Dr.
Bosch
J. P
Genie
Ir C
len Aa
W.
Ir H
de I
Ir M
het De
G. V
Ir. F
W.
Prof
Techni
In d
Voorzi

Normalisatie.

Het Dagelijksch Bestuur van den Normalisatieraad bericht dat, een commissie werd ingesteld, welke het vraagstuk van de normalisatie van „houtwerken” in zijn vollen omvang zal bestudeeren.

In deze commissie hebben zitting genomen:

Ir. J. R. van Alphen, Hoofdingenieur bij den Provincialen Waterstaatsdienst van de Provincie West-Java, te Batavia;

A. Evers, Directeur van Gemeentewerken der Gemeente Mr. Cornelis;

Jhr. Ir. F. E. C. Everts, Vertegenwoordiger der N. V. Vereenigde Javasche Houthandel Maatschappijen te Semarang, Voorzitter van den Bond van Houthandelaren;

P. J. Graaff, Oud-Kapitein der Genie, deelgenoot in het Algemeen Ingenieurs- en Architectenbureau te Batavia,

Ir. M. P. L. G. Hansen, Ingenieur 1ste klasse bij het Laboratorium voor Materiaalonderzoek der B.O.W. te Bandoeng;

B. Hoff, Inspecteur bij den Dienst van Weg- en Werken der Ned. Ind. Spoorweg Mij te Semarang;

J. van der Horst, Chef van het Bouw- en Woningtoezicht der Gemeente Soerabaja;

H. W. Kivit, Directeur van Gemeentewerken te Madioen;

Ir. J. R. Lagerwey, Hoofd van den Algemeenen Bouwdienst der Staats- spoor- en Tramwegen te Bandoeng;

Ir. J. W. H. van Lookeren, Directeur van Gemeentewerken te Malang;

J. P. Menger, Directeur van den Houthandel P. Landberg & Zoon te Batavia;

Dr. H. ten Oever, Hoofdinspecteur, Hoofd van den Dienst van het Boschwezen te Buitenzorg;

J. Paalman, Luitenant-Kolonel der Genie, Eerstaanwezend Gewestelijk Genieofficier te Weltevreden;

Ir C. L. J. J. Quant, Hoofd van de Afdeeling C van den Indischen Centra- len Aanschaffingsdienst te Bandoeng;

W. C. van Rietschoten, Technisch Ambtenaar van de Gemeente Bandoeng;

Ir H. Salomonson, Directeur van Gemeentewerken te Batavia;

de Directie der N. V. Handel Mij San Liem Kong Sie te Soerabaja;

Ir M. B. Tideman, Wd Onderhoofd van de Afdeeling Landsgebouwen van het Departement der B. O. W. te Weltevreden;

G. Wacker, Opzichter Landsgebouwen te Weltevreden;

Ir. H. Westbroek, Directeur van den Woningdienst te Semarang;

W. Westmaas, Architect te Weltevreden;

Prof. Ir C. P. Wolff Schoemaker, Hoogleraar in de Bouwkunde aan de Technische Hoogeschool te Bandoeng.

In de op 27 November 1930 te Batavia gehouden vergadering, werd als Voorzitter gekozen de heer P. Graaff, terwijl besloten werd tot het vormen

van een „kleine commissie”, samengesteld uit de te Batavia, Weltevreden, Mr. Cornelis en Buitenzorg woonachtige leden, welke de voorbereidende werkzaamheden zal verrichten en de resultaten van hare beraadslagingen aan het oordeel van de elders gevestigde commissieleden zal onderwerpen.

Uit den Volksraad.

Nadere voorziening omtrent invordering door middel van dwangschriften van locale belastingen enz.

Den Volksraad werd ter overweging aangeboden een ontwerp-ordonnantie tot nadere voorziening van de regeling der invordering door middel van dwangschriften van locale belastingen en van belastingen van provinciën en van als zelfstandige gemeenschappen aangewezen gedeelten daarvan, vergezeld van een toelichtende memorie (onderw. 76-stukken 1-3).

Ontwerp-Ordonnantie.

Artikel 1.

De ordonnantie van 23 September 1918 (Staatsblad No. 663), zooals deze sedert is gewijzigd en aangevuld bij de ordonnantie van 12 October 1927 (Staatsblad No. 486), ondergaat de navolgende wijzigingen:

A. In artikel 6 wordt instede van „artikel 203 van het Inlandsch Reglement of de daarmede overeenkomende bepalingen der reglementen op het rechtswezen in de bezittingen buiten Java en Madoera” gelezen: „artikel 206 van het Inlandsch Reglement of artikel 224 van het Rechtsreglement Buitengewesten”.

B. Het bepaalde onder 1o van artikel 6 wordt gelezen als volgt:

„1o. de inbeslagneming en verkoop, in plaats van door den voorzitter van „de rechtbank, gelast door den voorzitter van den lokalen raad, welke „voorzitter deze verrichtingen, behalve aan de daarmede volgens die „reglementen te belasten personen, ten aanzien van roerende goederen kan opdragen aan daartoe schriftelijk door hem aan te wijzen „beambten van het betrokken ressort, met dien verstande, dat het „schriftelijk of mondeling verslag van den afkoop der verrichtingen „in deze gevallen aan dezen voorzitter van den lokalen raad wordt „uitgebracht”.

Artikel 2.

De ordonnantie van 27 Augustus 1926 (Staatsblad No. 372), zooals deze sedert is gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de ordonnantie van 12 October 1927 (Staatsblad No. 486), ondergaat de navolgende wijzigingen:

A. In artikel 6 wordt instede van „artikel 203 van het Inlandsch Regle-

ment of de daarmede overeenkomende bepalingen der reglementen op het rechtswezen in de bezittingen buiten Java en Madoera" gelezen: „artikel 206 van het Inlandsch Reglement of artikel 224 van het Rechtsreglement Buitengewesten

B. Het bepaalde onder 1o van artikel 6 wordt gelezen als volgt:

„1o. de inbeslagneming en verkoop, in plaats van door den voorzitter van „de rechtbank, gelast door den voorzitter van den raad, welke voorzitter „deze verrichtingen, behalve aan de daarmede volgens die reglementen „te belasten personen, ten aanzien van roerende goederen kan opdragen „aan daartoe schriftelijk door hem aan te wijzen beambten van het „betrokken ressort, met dien verstande dat het schriftelijk of mondeling „verslag van den afloop der verrichtingen in deze gevallen aan dezen „raadsvoorzitter wordt uitgebracht”.

Artikel 3.

Deze ordonnantie treedt in werking met ingang van den dertigsten dag na dien harer afkondiging.

Memorie van Toelichting.

Bij geleidebrief van 3 Januari 1930 werd aan den Volksraad ter overweging aangeboden het ontwerp eener ordonnantie tot nadere aanvulling van de regeling van de invordering van belastingen in Nederlandsch-Indië door middel van dwangschriften (Bijlagen Handelingen Volksraad 1929—1930, onderwerp 98), welke ordonnantie sedert is afgekondigd in Staatsblad 1930 No. 69.

De voorliggende ontwerp-ordonnantie beoogt dezelfde voorziening ook te treffen ten aanzien van de tenuitvoerlegging van dwangschriften tot invordering van locale belastingen en van belastingen van provinciën en van als zelfstandige gemeenschappen aangewezen gedeelten daarvan, begrepen in kohieren, registers, leggers of staten, (Staatsblad 1918 No. 663 en 1926 No. 372) aangezien zich daarbij dezelfde moeilijkheden hebben voorgedaan als met betrekking tot de tenuitvoerlegging van dwangschriften betreffende de hoogerbedoelde Landsbelastingen ondervonden zijn.

De onderhavige regeling, welke m.m. gelijkkluidend is aan de hoogerbedoelde ontwerp-ordonnantie, behoeft na het voorgaande geen nadere toelichting.

Slechts wordt opgemerkt, dat van deze gelegenheid gebruik gemaakt is om tevens de verwijzing in de betreffende artikelen naar het Inlandsch Reglement en de reglementen op het rechtswezen in de bezittingen buiten Java en Madoera in overeenstemming te brengen met de nieuwe nummering van eerstgenoemd reglement (vgl. Staatsblad 1926 No. 559) en met het sedert vastgesteld Rechtsreglement Buitengewesten (Staatsblad 1927 No. 227).

Maleisch gedeelte.

Perhimpoean dari „Indische Autonome Gemeenschappen”.

III (habis).

Bestuur jang telah dipilih menoeroet pasal 11 haroeslah memilih diantara anggota-anggota bestuur seorang voorzitter dan seorang ondervoorzitter, mendjadi tidak diperkenankan memilih doea-doea djabatan ini dari orang-orang lain. Akan tetapi bestuur *boleh* memilih orang lain boeat mendjadi secretaris-penningmeester ataupun secretaris dan penningmeester, sedang pada siapoen djoega jang mendapat pakerdjaän itoe, boleh diberi gadjih jang banyaknja hendaklah ditetapkan oleh rapat besar (pasal 12 ayat 3).

Menoeroet tjontoh di Negri Belanda — demikianlah katranganja atas pasal 12 — ada terliat Directeur kantor perkoempoelan djadi secretaris djoega dari perkoempoelan. Dengan djalan demikian soedah tentoe pengetahoean-pengetahoean jang bergoena itoe terkoempoel pada satoe tangan, dan hal itoe menoeroet tjontoh jang dilihat di Negri Belanda, mendatangkan kebaikan semata-mata bagi daerah-daerah autonoom itoe.

Menoeroet pasal 12 ayat 5 Statuten maka kantor perkoempoelan haroes sekoe-rang-koerangnja mempoenjai seorang Directeur atau Hoofdambtenaar jang karena pengadjarannja dan (atau) karena pengalamanja terpendang soedah tjakap sekali boeat mengoeroeskan kepentingan anggota perkoempoelan. Pegawai itoe dan pegawai lainnja hendaklah diangkat dan diberhentikan boeat sementara (dischors) dan dipetjat oleh bestuur. Akan tetapi rapat besar adalah hak menjinkatkan koeasaän itoe diatas pegawai, jang gadjihnja lebih dari djoemblah jang ditetapkan oleh rapat besar.

Atoeran gadjih pegawai perkoempoelan ditetapkan oleh rapat besar, akan tetapi atoeran pakerdjaän bagai pegawai-pegawai ditetapkan oleh bestuur (pasal 12 ayat 7 atau 6).

Tiap-tiap tahoen, selambat-lambatnja dalam boelan Juni diadakan rapat besar (pasal 14 ayat 1). Rapat besar ini diadakan di poelau Djawa. Adapoen tempatnja ditentoean tiap-tiap kali oleh rapat besar (pasal 16 ayat 1).

Dalam rapat itoe, tiap-tiap anggota diwakili oleh seorang wakil, sedang wakil itoe boleh voorzitter atau anggota madjelis pemerintahan harian (madjelis gedeputeerden, madjelis koemetir, madjelis burgemeester dan wethouders) atau anggota raad dari daerah autonoom jang djadi anggota perkoempoelan itoe (pasal 16 ayat 2). Tiap-tiap wakil haroeslah menjerahkan soerat katrangan dari bestuur anggota perkoempoelan jang diwakilinja, dari soerat

nama hendaklah ternjata bahwa ia dikoeasakan djadi wakil (pasal 16 ayat 3).

Baiklah diperingatkan disini bahwa pada tiap-tiap taoen dalam boelan Mei atau Juni perhimpoean Locale Belangen mengadakan djoega soeatoe rapat besar jang dinamai „Decentralisatie-congres”, jang meskipoen boekan soeatoe congres oemoem (openbaar) tetapi pintoenja terboekta djoega oentoek sekalian voorzitter, anggota dagelijksch bestuur atau anggota raad daerah autonoom.

Rapat perhimpoean jang akan didirikan itoe memboekta pintoenja djoega bagai sekalian voorzitter, anggota madjelis dagelijksch bestuur dan anggota raad daerah autonoom jang djadi anggota perkoempoelan.

Jang mengoendjoengi Decentralisatie-congres ialah kebanjaän wakil-wakil dari seloeroeh raad-raad lokaal, jang senantiasia dapat ondangan soepaja mengirimkan wakil-wakilnja.

Jang akan mengoedjoengi rapat besar dari perhimpoean „Indisch Autonome Gemeenschappen” itoe ialah djoega wakil-wakil dari raad daerah autonoom jang mendjadi anggota.

Hal jang sedemikian ini akan membawa banjak ongkos-ongkos, tidak bagai doea perkoempoelan itoe sadja, akan tetapi djoega bagai autonome ressorten jang haroes mengirimkan wakil-wakilnja oentoek doea roepa rapat itoe. Maka dari itoe ada keniatan boeat mengadakan rapat taoenan dari perhimpoean baroe itoe berhoeboengan dengan Decentralisatie-congres.

Jang berhak mengoendi (stem) dalam rapat besar ialah sekalian anggota jang mengirimkan wakilnja dalam rapat itoe (pasal 17 ayat 1).

Anggota matjam A (gemeente dan stadsgemeente), anggota matjam C (plaatselijke raden di loear Djawa dan Madoera), anggota matjam D (provincie) mempoenjai soeara sebanjak kali f 250,— besar contributienja, jang akan ditentoeakan oleh bestuur; boeat menghitoeng banjak soeara itoe, djoemblah jang f 125,— atau koerang dari pada itoe tidak masoek hitoengan (pasal 19 ayat 1).

Aanggota jang masoek matjam B ialah raad-raad kaboepaten mempoenjai soeara sebanjak kali f 200,— besar contributienja, jang akan ditentoeakan oleh bestuur; boeat menghitoeng banjak soeara itoe djoemblah jang lebih dari f 100,— dipandang sebagai f 200,— dan djoemblah jang f 100,— atau koerang dari pada itoe, tidak masoek hitoengan (pasal 19 ayat 2).

Dari pasal 19 Statuten ternjatalah, bahwa patokan² oentoek menghitoeng soeara bagai segenap raad-raad tidak sama. Oentoek raad kaboepaten diadakan atoeran jang lebih ringan. Perloekah diadakan doea roepa atoeran itoe? Raad-raad kaboepaten adalah raad-raad baroe jang seoemoemnja be-

loem begitoe koeat dan kaja seperti lain-lainnja raad, inilah kami akoei akan tetapi ini boekan soeatoe alesan oentoek membri keringanan tadi. Koeatirakah nanti raad-raad kaboepaten akan tidak mendapat pengaroeh dalam perkoempoelan?

Meliat banjaknja raad-raad kaboepaten ialah 76 djoemblahnja, maka kekoatiran itoe tidak beralasan. Sepandjang perasaän kami adalah lebih adil, djika dalam hal menghitoeng soeara diadakan *soeatoe* atoeran (patokan) jang berlakoe boeat segenap raad-raad.

Akan tetapi djikalau orang bersikap akan membri pengaroeh lebih banjak pada kaboepaten-kaboepaten, baiklah diberikan *satoe* soeara sadja pada masing-masing anggota dan djanganlah pandang besarnja contributie. Inilah soeatoe atoeran jang lebih demokratisch.

Lain dari itoe ternjata djoega, bahwa bestuurlah jang akan menentoekan besarnja contributie. Inilah soeatoe kekoeasaän jang adalah loeas sangat. Sepandjang perasaän kami lebih baik contributie bagai tiap-tiap raad jang masoek mendjadi lid ditetapkan oleh rapat besar, demikianlah soedah tentoe atas porstel bestuur.

Berhoeboeng dengan contributie ini maka baiklah diterangkan disini boenjinja pasal 16 dari rentjana Huishoudelijk Reglement. Menoeroet pasal 16 ayat 3 H. R. anggota-anggota perhimpoean matjam A terbagi atas 7 klas, anggota-anggota matjam B atas 5 klas, sedang anggota-anggota matjam C dan D tidak dibagi-bagi.

Contributie bagai anggota matjam A jang masoek klas *satoe* ditetapkan *f* 1.500,—; boeat klas doea *f* 1.250,—; boeat klas tiga *f* 1.000,—; boeat klas empat *f* 700,—, boeat klas lima *f* 500,—; boeat klas anam *f* 300,— dan boeat klas toedjoeh *f* 250,—.

Contributie bagai anggota-anggota matjam B jang masoek klas *satoe* ditetapkan *f* 750,—; boeat klas doea *f* 550,—; boeat klas tiga *f* 400,—; boeat klas empat *f* 300,— dan boeat klas lima *f* 200,—.

Contributie bagai anggota-anggota matjam C *f* 250,— dan matjam D *f* 2.000,—.

Pada klas mana sesoeatoe anggota mesti dimasoekkan, itoelah sepandjang perasaän kami lebih baik dipoetoeskan oleh rapat besar dan djanganlah oleh bestuur seperti direntjanakan dalam pasal 15 ayat 4 dari H. Reglement.

Selain dari contributie masing-masing anggota mesti bayar wang entree, jang dalam pasal 16 ayat 6 H. R. ditetapkan 40% dari contributie setahoen.

Boeat menentoekan besarnja contributie jang haroes dibayar oleh masing-masing anggota menoeroet katrangan atas pasal 16 H. R. tadi dipakainja lain atoeran dari pada apa jang dipakai oleh „Vereeniging van Nederlandsche

Gemeente" di Negri Blanda. Gemeente-gemeente di Negri ini membayar Contributie $\frac{1}{2}$ cent boeat tiap-tiap pendoedoek gemeente, tetapi sekoerang-koerangnja f 25 dan sebanjak-banjaknja f 3.750,— Boeat perhimpoean jang akan di dirikan di Negri ini, tjara menghitoeng seperti itoe tidak dapat ditoeroet, sebab tjatjah djiwa di ini Negri tidak dapat dipertjaja, sedang tjara menghitoeng seperti itoe bagai kaboepaten-kaboepaten jang tjatjah djiwanja djaoeh banjak dari gemeente, adalah keberatan sangat. Oleh karena itoe maka contributie di ini Negri ditetapkan menoeroet atoeran terseboet diatas tadi.

Sebagaimana dioraikan diatas tadi boeat menentoekan contributie, gemeente dan kaboepaten di bagi-bagi atas beberapa klas, dan jang didjadikan oekoeran boeat membagi itoe, berapa besarnja padjak Negri rata-rata ditiap-tiap daerah itoe dalam berapa tahoen belakangan ini. Jang bagai patokan ialah padjak pengasilan, padjak roemah tangga dan Landrente dalam taoen 1925/1927, padjeg potong taoen 1925/1928 dan verponding taoen 1928. Oempamanja Stasgemeente Betawi dan Soerabaja jang pendapatannja padjak² terseboet beroeroetan f 5.839.700 dan f 5.177.300, mendjadi lebih dari f 3000.000 di masoekkan klas I, Stadsgemeente Semarang, Bandoeng dan Medan, jang djoemblah pendapatan padjeg diantara f 1000.000 dan f 3000.000. dimasoekkan klas II d.l.l.

Boeat kaboepaten-kaboepaten jang di bagi atas 5 klas dipakainja lain. atoeran.

Mitsahnja Kaboepaten Bandoeng, Malang dan Djember, jang pendapannja padjeg rata² beroeroetan f 2247.200, f 2014.700 dan f 1903.100, mendjadi diatas f 1500.000 dimasoekkan klas I. Kaboepaten Kediri, Krawang, Ngan-Boeat, Tasikmalaja, Sidoardjo, Soekaboemi, Banjoewangi, Buitenzorg dan Tji-andjoer, jang pendapetannja padjeg² diantara f 1.000.000,— dan f 1.500.000,— dimasoekkan klas II d.ii.

Boeat tiap-tiap klas soedah ditetapkan poela besarnja contributie itoe dengan sepantas-pantasnja soepaja bisa mendapatkan wang f 50 000,— setaen. Mitsahnja contributie oentoek Stadsgemeenten Batavia dan Soerabaja jang dimasoekkan klas I ditetapkan f 1.500,— setaen, oentoek Kaboepaten-kaboepaten Bandoeng, Malang dan Djember jang termasoek klas I f 750,— sedang contributie oentoek provincie² ditetapkan f 2.000,—.

Sebagaimana telah diterangkan lebih djaoeh diatas ini banjaknja soeara bagi tiap-tiap anggota bergantoeng kepada besarnja contributie jang dibajarnja.

Oentoek terangnja maka di daftar dibawah ini diterangkan banjaknja soeara berhoeboeng dengan besarnja contributie jang haroes dibajarnja oleh satoe-satoenja klas.

Daftar.

Banjaknja daerah auto- noom jang dimasoekkan dalam masing ² klas	daerah auto- noom	Klas	Djoemblahnja pen- dapatan padjak ² dengan riboean	banjaknja contributie setaœen	banjaknja soeara boeat tiap ² daerah autonom
2	Stadsgemeenten	I	di atas 3000	f 1500	6
3		II	1000 — 3000	" 1200	5
6		III	400 — 1000	" 1000	4
3		IV	250 — 400	" 700	3
9		V	150 — 250	" 500	2
6		VI	75 — 150	" 300	1
3		VII	di bawah 400	" 150	1
3	Kaboepaten	I	di atas 1500	f 759	4
9		II	1000 — 1500	" 550	3
11		III	700 — 1000	" 400	2
29		IV	400 — 700	" 300	1
24		V	di bawah 400	" 200	1
10	Plaatselijke Raden	—	—	f 250	1
3	Provincie	—	—	f 2000	8

Dari daftar diatas ini kami dapat liat, bahwa contributie bagai stadsge-
meenten ditetapkan lebih berat dari pada contributie dari kaboepaten.
Mitsalnja Stadsgemeente Bandoeng jang pengasilannja dari padjeg² rata-
rata f 216.900,— haroes membajar contributie f 1.200,— sedang Kaboepaten
Bandoeng, jang pengasilannja dari padjeg rata-rata f 2.247.200,— haroes mem-
bajar contributie f 750,— Stadsgemeente Bandoeng mempoenjai 5 soeara,
Kaboepaten Bandoeng mempoenjai 4 soeara.

Demikianlah soedah seadil-adilnja, oleh karena kekajaännja atau kemam-
poeanja kaboepaten koerang dari pada gemeente, akan tetapi perloe kami
memboeat sedikit opmerking.

Apakah sebab-sebabnja besarnja padjeg². Negri jang dipoengoetnja dari pendoedoek-pendoedoek masing-masing daerah autonomo meloeloe jang djadi oekoeran oentoek menetapkan klas dan contributie tadi? Hendaklah diketahoeinja bahwa kekajaän atau kemampoean daerah autonomo itoe *tidak* tergantoeng dari besarnja padjeg-padjeg Negri sadja akan tetapi djoegapoen bahkan lebih-lebih tergantoeng dari pengasilan ataupun pendapatan lain-lainnja jang ditrimanja dari wengkon itoe oleh daerah autonomo terseboet. Beberapa daerah-daerah autonomo, baik provincie, biarpoe stadsgemeenten dan kaboepaten-kaboepaten memoengoet djoega roepa-roepa padjeg dan mempoenjai peroesahaän-peroesahaän jang membri oentoeng tidak sedikit. Ingatlah pada peroesahaän pasar-pasar jang membri hasil banjak pada daerah-daerah itoe.

Sepandjang perasaän kami keoentoengan² itoe lagi poela lain-lain padjeg² jang dipoengoetnja oleh daerah-daerah autonomo sebetoelnja hendaklah diitoeng djoega oentoek menetapkan contributie tadi sebab dari pengasilan² ini tergantoenglah banjak kekajaän dan kemampoeannja daerah autonomo. Soedah barang tentoe tidak moedah akan mendapatkan dan mengoempoeikan keterangan-keterangan (gegevens) dari hal tadi, akan tetapi peritoengan besarnja contributie lantas sadja bisa lebih sampoerna dan adil.

Lagi poela kami dapat liat dari daftar tadi, bahwa apabila sekalian stadsgemeenten toeroet masoek djadi anggota, daerah-daerah itoe dapat soera 87 banjaknja; sekalian kaboepaten-kaboepaten akan dapat 114 soera; sekalian plaatselijke raden 10 dan sekalian provincie-provincie 24. Oleh karena menilik dradjatnja provincie, tidaklah ada pengharapan bahwa daerah ini akan masoek djadi anggota, maka pastilah kaboepaten-kaboepaten, apabila segenapnja masoek djadi lid, akan mendapat soera jang terbanjak didalam perhimpoean „Indische autonome ressorten”, sehingga akan bisa berpengaroeh besar dalam badan ini.

Sekian sadja oraian kami tentang hal kehendak akan mendirikan perhimpoean baroe ini. Meskipoe adalah pendek sepandjang perasaän kami apa jang dioraikan dalam karangan I sampai III, soedah tjoeboek terangnja.

Dari karangan-karangan itoe sekalian pembatja-pembatja jang tidak berkesampatan membatja soerat-soerat jang berhoeboengan dengan soal itoe dan tidak sedikit adanja, bisalah dapat mengetahoei apa jang ditjitatjitakan oleh beberapa fihak dan dapatlah membatja hal-hal jang terpenting tentang hal pendirian perhimpoean baroe tadi. Moedah-moedahanlah karangan ini bisa dipakai sebagai toentoenan oentoek mempeladjari dan menjelidiki hal ini lebih dalam.

SLAMET.

Pensioenfonds oentoek pegawai locaal Priboemi.

Seorang pegawai kabupaten di Djawa Timoer telah memadjoekan pertanjaan pada kami tentang pendiriannya pensioenfonds oentoek pegawai locaal bangsa Priboemi. Atas pertanjaan ini dengan menesal kami beloem dapat djawab dengan sepenoeh-penoehnja. Kami memperma'loemkan bahwa hal itoe akan dibitjarakan pada persidangan Volksraad jang akan datang. Oleh karena soerat-soerat tentang hal itoe jang oleh Pemerintah telah dikemoekan pada Volksraad beloem kami trima, maka djawaban atas hal itoe baiklah kami pertahankan doeloe boeat sementara waktoe.

Berhoeboengan dengan soal ini maka bolehlah diperingatkan, bahwa sambil menoenngoe pendiriannya pensioenfonds tadi beberapa stadsgemeenten seperti Semarang, Bandoeng d.l.l. telah mengadakan pensioenfonds sendiri² bagai pegawainya bangsa Priboemi. Soedah barang tentoe pensioenfonds ini jang diadakannya boeat sementara dan bermaksoed menolong pegawai-pegawai jang terpaksa dilepas sebeloe fonds tadi berdiri, akan dilinjakan apabila pensioenfonds dari Negri telah didirikan.

Redactie.

Provincie dan Kabupaten.

1. *Pengawasan Gedeputeerden atas pakerdjaan Kabupaten.* Dalam eind-verslag tentang pemriksaan anggaran Provincie Midden-Java oleh afdeeling-afdeeling dari Raad Provincie terseboet kami batja:

Soeatoe lid menanja, benarkah Gedeputeerden sewaktow-waktow hendaklah memboeatkan perdjalanan dient oentoek mengam-atami kabupaten-kabupaten. Lain lid menjatakan, bahwa pengawasan dari Gedeputeerden itoelah tidak ditoelis dalam oendang-oendang (wet), sedangkan tentangan pengawasan dari inspektoer-inspektoer provincie itoelah semata-mata teratoernja.

Atas pertanjaan terseboet maka didjawabnja oleh Madjelis Gedeputeerden dalam Memorie van Antwoord demikian:

Mendjawab pertanjaan terseboet, Madjelis ini memperingatkan ketentoean dalam pasal 119 a dari Ordonnansi Kabupaten. Pasal ini boeninja:

Madjelis Gedeputeerden boleh sewaktow-waktow, djika perloe dengan bantoean orang ahli hal ini, memriksa atapoen soeroehan memriksa pemegangan wang dari rekenplichtigen kabupaten, mengam-atami atau soeroehan mengam-atami kas-kas dan banjaknya persediaan dan hal pengeroesan barang² jang terpegang oleh rekenplichtigen.

Meskipun bisalah kedjadian, bahwa Gedeputeerden memboeatkan perdjalanan dengan ongkos Provincie oentoek melakoekan koeasaan terseboet, dalam praktijknja pemriksaan administratie tentang oeroesan wang dari rekenplichtigen d.l.l. itoelah akan dikerdjakan oleh pegagai-pegawai jang telah ditoendjoekkan oentoek mengerdjakan itoe.

II. *Peroesahaän-peroesahaän Waterleiding*. Dalam eindverslag tentang pemriksaän anggaran Provincie Djawa-Tengah dalam afdeeling-afdeeling dari Raad Provincie terseboet kami dapat batja :

Beberapa anggota² mengharap soepaja peroesahaän-peroesahaän provincie jang ketjil disarahkan kepada regentschappen. Sepandjang perasaän anggota² tadi pemerintah-pemerintah keboepaten adalah lebih mengetahoei bagaimanakah peroesahan-peroesahan tadi dioeroesnja soepaja mendapat lebih keoentoengan. Lagi poela kaboepaten-kaboepaten itoe lantas sadja mendapatkan lebih kelonggaran oentoek bekerja sendiri. Djika peroesahan itoe mendapat roegi, maka baiklah Provincie memberi sebsidie pada regentschap oentoek menoetoep keroegian itoe.

Hal ini didjawabnja oleh Madjelis Gedeputeeren demikian :

Pada pendiriannja Provincie dan kaboepaten-kaboepaten didalam wengkonnja, maka tentang pembaginja peroesahan² waterleiding dari plaatselijke ressorten dahoele telah memakai atoeran, bahwa pada kaboepaten-kaboepaten hanja diserahkan peroesahaän-peroesahaän jang technieknja adalah moedah sekali. Bilamana dalam hal techniek kaboepaten-kaboepaten telah koeat betoel maka Madjelis Gedeputeerden tidak berkeberatan sesoeatoepoen apa akan memasrahkan peroesahan waterleiding jang lebih besar pada kaboepaten-kaboepaten itoe. Tentang hal oeroesan wang jang berhoeboengan dengan pamarahan tadi, itoelah nanti akan dipriksa lebih doeloe.

Raad Kaboepaten Betawi.

I. *Menetapkan verordening-verordening*. Pada persingan tertanggal 19 November Raad telah menetapkan.

- a. Oendang² oentoek memoengoet opcenten atas padjak roemah tangga. Padjak ini ditetapkan 10 opcenten dan dimolaikan pada 1 Januari 1931.
- b. Oendang² oentoek memoengoet opcenten atas padjak pengasilan. Padjak ini ditetapkan 10 opcenten, sedang opcenten ini tidak dipoengoet djika hoofsom dari padjak ini koerang dari f 720,—. Ini verordening berlakoe molai tanggal 1 Januari 1931.
- c. Oendang² oentoek memberikan stadplaatstoelage kepada pegawai Kaboepaten. Berhoeboeng dengan kehendak Pemerintah akan menoeroenkan besarnja standplaatstoelage, maka standsplaatstoelage bagai pegawai Kaboepaten ditoeroenkan sampai 8 % dengan maximum f 40,—.

II. *Hal desa memoengoengoet padjak*. Dalam wet tentang Pemerintahan Negri (Indische Staatsregeling) desa telah diberi hak boeat memoengoet padjak, tapi wet itoe beloem berdjalan (liat pasal 128-I. S. ajat 5). Baroe dalam taoen 1930 wet itoe didjalankan boeat Sumatra-Barat, Bangka dan Biliton. Adapoen sebabnja atoeran terseboet beloem didjalankan boeat tanah

Djawa dan Madoera dapat diketahoei dalam pemberitaän tentang persidangan Madjelis Gedelegeerden dalam boelan April 1929. Dalam persidangan itoe oleh wakil Pemerintah diterangkan bahwa hak memoengoet padjak beloem dapat ditetapkan kapan akan diberikannya jang mendjadikan lambat dalam hal ini jaitoe sebab haroes dipeladjar lebih doeloe dengan soenggoeh² bagaimana kemoedian hak-haknja pendoedoek bangsa Asing djika desa memoengoet padjak Hal itoe jaini jang diseboet territorialiteitskwestie serta penting sekali.

Bagai Kaboepaten Betawi adalah soeatoe keadaan jang menjebabkan perloe sekali desa mempoenjai hak memoengoet padjak. Keadaan itoe jaini karena didistrict' banjak bangsa Tiong Hwa jang tinggal dibeberapa desa Banjaknja menoeroet hitoengan djiwa jang baroe dilakoekan ada lebih dari 40.000 orang. Orang² itoe terbanjak mempoenjai tanah milik serta oesahnja tani dan telah hampir djadi satoe dalam pergaoelan desa.

Adapoen sebabnja begitoe karena doeloe waktoe masih ada toean tanah pendoedoek bangsa Tiong Hwa dikenakan ronda dan ada hak mempoenjai tanah seperti bangsa Boemipoetra. Sesoedanja tanah² partikoelier diambil kombali oleh Negri, hak² pendoedoek bangsa Tiong Hwa terhadap pada tanah-tanahnja tetap melainkan diseboetnja dalam bahasa Belanda lain sedikit, jaitoe hak bagai pendoedoek Boemipoetra diseboetnja „erfelijk individueel bezitsrecht” dan bagai bangsa Tiong Hwa „landerijenbezitsrecht” Tapi padjaknja atas doea² roepa hak itoe sama, jaini padjak boemi, dalam bahasa Belanda diseboetnja landrente, djadi dedasarnja padjak sama dan aanslagnja sama. Begitoe djoega hak membajar (mengerdjakan) koempenian tetap ada, hanya dioebah didjadikan oeroenan desa, oeroenan itoe selamanja dibajar, sampai pada permoelaän tahoen ini ada seorang pendoedoek bangsa Tiong Hwa jang mengadjak kepada pendoedoek bangsanja djangan membajar oeroenan lagi sebab tidak diwadjibkan. Bagai desa pengadjak itoe mendjadikan kesoesian sebab boeat memaksa menjjoeroeh membajar oeroenan tidak ada haknja, sedang pendoedoek bangsa Tiong Hwa mendapat air dari slokan desa, mendapat perdjaagaan politie desa d.s.b. Djika orang² itoe tidak membajar oeroenan desa, tidak adil sehingga haroes ditjari atoeran lain. Menoeroet doegaän jang berdasar pada atoeran bagai menetapkan banjaknja bangsa priboemi jang haroes membajar oeroenan, maka banjaknja bangsa Tiong Hwa jang haroes membajar oeroenan kira³ 8000 orang, serta seorang haroes membajar f 2,50, sehingga boekan sedikit wang jang hilang bagai desa kalau bangsa Tiong Hwa tidak maoe lagi membajar oeroenan.

Satelah diterangkan demikian oleh Voorzitter, maka diporstelkan olehnja soepaja Dewan Kaboepaten memberi koeasa kepada Voorzitter oentoek

memadjoekan voorstel kepada Pemerintah soepaja desa² diberi hak oentoek memoengoet padjeg.

Toe an *Djoearsa* setoedjoe dengan atoeran ini, tapi ia harap soepaja hal ini dipeladjari doeloe dengan soenggoeh². Haroes dibandingkan doeloe apakah desa² disini sama dengan desa² di Priangan. Semoea desa² dalam Kaboepaten Betawi asalnja kemandoran dan setelah tanah² partikoelir didjadikan tanah Goebermen lagi, kemandoran² hilang dan timboel desa². Adapoen desa² di Priangan soedah asalnja desa, djadi pergahoelannja poen lebih tegoeih dan oleh pendoeboeknja soedah lebih dimengarti dari pada di Betawi Disini wang boeat membajar ongkos roemah tangga desa diperolehnja teroetama dari oeroenan.

Dalam oendang² Kaboepaten tentang pengoeasaän desa ditetapkan siapa jang mempoenjai sjarat boeat dikenakan oeroenan, tetapi bangsa Tiong Hoa tidak diseboetkan, meski hidoepnja telah djadi satoe dengan pendoeboek Boemipoetra.

Dari sebab itoe perloe sekali desaverband diatoer lagi termoela dengan membri hak kepada desa² boeat memoengoet padjak. Tetapi padjak itoe haroes adil, haroes berdasar kekoeatan pendoeboek, djangan seperti sekarang semoae dikenakan membajar f 2,50.

Toe an *Wiriaatmadja* moefakat soepaja hal ini dipeladjari doeloe oleh seboeah commissie.

Toe an *Prawira di Nata* tidak moefakat oleh karena hal ini telah dipeladjari oleh Madjelis Koemetir, teroetama oleh Voorzitter. Maksoed voorstel ialah menghilangkan keadaän jang boeroek. Kalau diadakan commissie lagi keadaän itoe akan lebih lama di desa.

Setelah ini porstel-Djoearsa dioendikan. Voorstel itoe ditolak dengan 13 soeara lawan 5. Kemoedian porstel Voorzitter ditrima baik oleh Raad (persidangan tt 19 November jl.).

III *Menetapkan oendang² oentoek memoengoet opcenten goena desa atas padjak boemi dari tanah² jang dipelihara oleh bangsa Tiong Hoa.* Sebeloem permohonan soepaja Pemerintah memberi hak kepada desa akan menarik padjak dari pendoeboeknja dikaboelkan (liatlal hal II dimoeka ini), maka oleh Madjelis Koemetir ditimbang baik, djika desa ditolong lebih doeloe dengan djalan Kaboepaten memoengoet opcenten terseboet dan kemoedian diserahkan kepada desa. Adapoen sebab-sebabnja ialah oleh karena beloem bisa ditentoekan kapan hak memoengoet padjak itoe diberikannja, sedang djoega beloem tentoe jang desa akan diberi hak memoengoet padjak dari pendoeboeknja jang asal bangsa Asing. Hal ini ialah hal „exteritoriteitskwestie”

adalah soeatoe soal jang haroes dipeladjadi betoel² oleh Pemerintah doeloe, sehingga permohonan terseboet tidak akan dengan sigera dikaboelkan.

Oleh karena itoe diporstelkan menetapkan verordening memoengoet opcenten atas padjak boemi jang dibajar oleh bangsa Tiong Hoa.

Verordening ini ditrima baik oleh Raad pada persidangan 19 November 1931. Menoeroet pasal 1 opcenten itoe ditetapkan 10 % dari pokok padjak, sedang menoeroet pasal 2 membajinja opcenten diantara desa² diserahkan kepada Madjelis Koemitir dan berdasar pada loeasnja tanah² landerijenbezit dalam masing² desa. Oentoek membajar ongkos² administratie jang dilakoe-kan oleh Kaboepaten maka djoemblah opcenten tadi dikoerangi 2 % bagi Kaboepaten.

Raad Kaboepaten Meester-Cornelis.

I. Verslag taoen 1926 — 1929. Dari verslag jang ditrima kami dapat koetip dibawah ini.

Soesoenan Raad Kaboepaten. Dari moelai Raad Kaboepaten didirikan sampai boelan Mei 1929 maka jang memegang pangkat ketoea jaitoe Boepati Meester-Cornelis toean R. T. A. Abdoerachman. Pada boelan itoe biliau berangkat ke Negri Belanda lamanja satoe taoen. Jang mendjadi wakil ketoea ialah R. Adinegara.

Selama taoen 1926 tidak diakan Madjelis Koemetir, sebab beloem ter-eroes. Maka moelai taoen 1927 oleh Gedeputeerden ditetapkan Madjelis Koemetir, jang terdiri dari 4 anggota Jang terpilih ialah toean D. C. Ament, le Tjoen Lim, R. Dr. Soewardi dan R. H. Djajadiningrat. Jang djadi wakil lid toean R. Poeradiredja dan Gouw Pang Liang. Menoeroet pasal 9 O. K. dan pasal 19 lid-lid itoe haroes berhenti pada tanggal 30 September 1929. Lantaran itoe pada hari 6 Nov. 1929 Raad baroe memilih Madjelis Koemetir lagi. Jang terpilih ialah toean D. C. Ament, le Tjoen Lim, R. Poeradiredja dan M. Soeriadiradja. Jang djadi wakil-lid toean R. Soerapoetra dan R. Noersasih. Moela² Gecommitteerden itoe tidak mendapat wangdoedoek. Kemoedian satelah O. K. diobah pada Koemetir² dibri wang doedoek f 5, boeat saorang satoe hari doedoek.

Anggota Raad ada 25, jaitoe 2 dari bangsa Belanda, 19 bangsa Periboe-mi dan 4 dari bangsa Asing. Dari anggota itoe 13 anggota bangsa Peri-boemi ditetapkan oleh pilihan, lain²-nja dengan ankatan.

Pemilihan-pemilihan Goena memilih Raad maka distrikt² dipan-dang seperti kieskring, djadi Kaboepaten Meester-Cornelis dibagi atas 4 kiesdistrikt ialah Meester-Cornelis, Kebajoran, Bekasi dan Tjikarang. Masing²

kiesdistrict dibagi-bagi atas beberapa kieskringen, jaitoe diambil biasanya wengkonnja desa² dan kemandoran.

Djoemblahnja kieskringen ada 170, banjaknja kiesmannen 947, banjaknja kiesgerechtigden 38.465 dan kiesgerechtigden jang datang ikoet menjetem 21.745.

Dalam boelan September 1929. diadakan pilihan lagi. Djoemblahnja kieskring pada waktoe ini 175, mendjadi tambah 5 berhoeboeng dengan ditambahkannya onderdistrikt Tjipoetat jang doeloe masoek bilangan Bogor. Adapoen banjaknja kiesman ada 1023, banjaknja kiesgerechtigden 77.596 dan banjaknja kiesgerechtigden jang datang ikoet menjetem 34.096.

Verordenning verordenning: Didalam taoen verslag Raad Kaboepaten telah menetapkan :

1. Verordening boeat menetapkan formulier soerat paksaän oentoek menoentoet padjak kendaraan dan alat pembawaän
2. Verordening memoengoet dan menoentoet padjak kendaraan dan alat pembawaän
3. Verordening memoengoet dan menoentoet padjak kesoekaän oemoem
4. Verordening memoengoet bia oentoek mendjoeal petasan
5. Verordening memoengoet dan menoentoet padjak andjing
6. Verordening pasar jang diadakan oleh orang jang chas
7. Verordening pasar dan bangsal pasar jang dipelihara oleh Kaboepaten.
8. Verordening tentang pengatoeran gadjih pegawai
9. Verordening tentang pemberian toelage oentoek tempat jang dikerdjakan dalam djabatan Kaboepaten
10. Verordening oentoek menoendjoeakan djalan² besar, kampoeng², tempat dan djadjahan, dimana pendirian² jang akan ditentoekan oleh Kaboepaten Meester-Cornelis seperti termaksoed dalam pasal 1 dari Hinder Ordonnantie tidak boleh didirikan atau degan menjimpang dari ketentoean dari pasal 1, boleh didirikan tidak dengan idzin, mengingat pasal 2 dari ordonnantie terseboet.
11. Verordening Pelatoeran tentang banjaknja pegawai desa, hal angkatan, lepasan dan pendapatannja masing-masing.
12. Verordening Pelatoeran² boeat mendjalankan apa jang ditentoekan dalam pasal 5, pasal 12 ayat 2, dan pasal 18 dari Ordonnansi pengoeasaän Stbl. 1906 No. 83 sebagai telah ditambah dan diobah.

Pelatoeran-pelatoeran, jang lain jang penting ialah:

1. Reglement ketertiban oentoek persidangan.
2. Reglement tentang penggantian ongkos djalan dan pemondokan lid-lid Raad Kaboepaten.

3. Pelatoeran tentang memboeat anggaran belandja dan penerimaän dan peritoengan anggaran.
4. Pelatoeran tentang mengeloearkan, mengoeroes dan memboeat verantwoording dari wang ter goede rekening.
5. Pelatoeran tentang memelihara dan mengoeroes pekerdjaän Kaboepaten.
6. Pelatoeran tentang mendjoeal kartjis pasar, mengoeroes administratie dan pertangoengan dari pengasilan pasar.

Koempoelan Raad Kaboepaten. Raad telah bersidang dalam taoen 1926 djoemblah 7 kali, taoen 1927 ada 6 kali, taoen 1928 djoega 6 kali dan taoen 1929 djoega 6 kali: Tidak kedjadian satoe koempoelan dioendoerkan lantaran lid-lid jang datan tidak tjoeboek.

(Akan disamboeng).

Kesoedahannja pemilihan lid-lid Volksraad.

Stemkantor Volksraad telah bersidang pada hari Kamis 8 Januari jtl. oentoek menetapkan siapa jang terpilih mendjadi lid didalam kieskring I (Pasoendan).

Djoemblahnja stembiljet jang dimasoekkan ialah 342 (maximum). Semoe-anja stembiljet dihanggap sah.

Pada pematjaän jang pertama dapat terpilih toean *Wiranata Koesoema* Boepati Bandoeng dan toean *Oto Iskandardinata*, voorzitter dari Pasoendan.

Pada pematjaän jang kedoea dapat terpilih toean *Wiradiatmadja*, patih ter beschikking dari kantor Volkstelling. Boepati Garoet dan toean Thamrin mendapat djoega banjak soera (koetipan dari Locomotief).

Soera pers.

Roepa-roepa keanehan jang berhoeboeng dengan Onderwijs.

Dalam vergadering jang baroe laloe fractie Pasoendan dalam Provinciale Raad memadjoekan voorstel dengan perantaraan toean *Loekman Djajadiningrat*, soepaja Provincie soeka memberi subsidie oentoek mendirikan sekolah pertoeangan, kalau hal ini diingini oleh Regentschapsraad. Kalau nanti soedah dapat subsidie dari Gouvernement, wang itoe dikembalikan lagi.

Voorstel ini beralasan begini:

1. Ada beberapa R. R. jang ingin, tapi koerang wangnja boeat permoe-laan (eerste inrichting).
2. Soedah banjak soera jang mengatakan, bahwa sekarang soedah wak-toenja mengadakan „sekolah toekang” d s.b.
3. Memang R. R. jang haroes memikir melihat keadaan tempat masing-masing.

Akan tetapi waktue distem, heran bin adjaib, voorstel itoe ditolak. Jang menolak itoe ada regent-regent djoega, jang sebetoelja haroes dengan ka-doea tangan menerima voorstel itoe. Beliau-beliau itoe haroes tahoe, bahwa Provincie memberi subsidie f 5000 — (lima riboe roepiah) setahoen boeat ambachtschool Gemeente Bandoeng.

Apakah koerang berani mengatakan voor? Tidak tahoe, sebagai satrija tentoe berani, hanja . . . koerang insjaf akan keperloeannja.

(*Bintang Timoer.*)

Ontvangen boekwerken.

Onder dankzegging ontvingen wij van den Directeur van Binnenlandsch Bestuur een exemplaar van het „Advies van de Agrarische Commissie, ingesteld bij het Gouvernementsbesluit van 16 Mei 1928 No. 17”.

Het boekwerk, hetwelk wij tenzeerste bij onze lezers aanbevelen, is voor het publiek verkrijgbaar gesteld voor den prijs van f 2.50 per exemplaar, hier te lande bij het Depot van Leermiddelen en in Nederland bij den boekhandel.

Officieele Mededeelingen.

Decentralisatie-gedenkboek.

Het grootste gedeelte der gedenkboeken is thans verzonden. De drukkerij Kolff heeft toegezegd, dat vóór het einde dezer maand de geheele verzending, ook die van de bestelde overdrukken van bepaalde bijdragen, geheel afge-loopen zal zijn.

Wie, ofschoon hij op 1 Januari 1929 reeds lid was en niet achterstallig is in de betaling van zijn contributie, eind Februari nog geen gratis-exemplaar mocht hebben ontvangen, of wiens bestelling tegen betaling dan nog niet mocht zijn uitgevoerd, gelieve zich te wenden tot den heer Kerchman, Pendrian 23.

Verschillende leden, na 1 Januari 1929 lid geworden, hebben nog niet gebruik gemaakt van de geboden gelegenheid om een exemplaar van het gedenkboek tegen den verminderden prijs van f 5.— te ontvangen. Met het oog op het beperkt aantal exemplaren, kan, indien niet spoedig van dat aanbod gebruik wordt gemaakt, de toezending niet worden gewaarborgd.

Voor de leden, die achterstallig zijn in de betaling van hun contributie, wordt een exemplaar afgezonderd tot uiterlijk 15 Februari. Mocht dan nog geen betaling hebben plaats gehad, dan kan ook hun de toezending niet meer worden gewaarborgd.

Den lokalen raden, die met het bestellen van exemplaren voor hunne leden hebben gewacht tot na de verschijning van het gedenkboek, wordt aangeraden hunne bestellingen spoedig op te geven hetzij door tusschenkomst van den heer Kerchman, Pendrian 23 Semarang, hetzij rechtstreeks aan de Kon. Drukkerij G. Kolff & Co te Batavia.

Het Bestuur der Vereeniging voor Locale Belangen.

Examen Architect Locale Werken.

Het examen voor Architect Locale Werken werd in December van het verloopen jaar voor het eerst afgenomen.

Het schriftelijk gedeelte werd afgenomen, deels in de Technische school te Semarang, deels in het Gemeentehuis op 17, 18, 19, en 20 December.

Het mondeling gedeelte op 27, 29 en 30 December.

De Examen-Commissie bestond uit de heeren J. J. G. E. Rückert, voorzitter; G. de Raad, secretaris; Ir. R. Baumgartner, bouwkundig ingenieur Landsgebouwendienst; J. van Breen, leeraar P. J. S. Djokjakarta; Ir. W. F. Engels, leeraar T. S. Semarang; Ir. J. W. Halbisch, leeraar K. W. S. Batavia; Ir. W. F. K. Hardeman, ingenieur S. J. S. Semarang; Ir. F. Heyligers, leeraar Semarang; Ir. A. H. J. Koreman, Directeur Gemeentewerken Semarang; H. Obbink, Referendaris Gemeentesecretaris Semarang; W. v. d. Peyl, Referendaris Provinciale Secretarie Midden Java; Ir. H. Westbroek, Directeur Woningdienst Gemeente Semarang; Prof. J. H. Wolf Schoemakers, Hoogleraar Technische Hooge School Bandoeng.

De Commissie van Toezicht werd gevormd door de heeren Ir. F. G. Dumas, hoofdingenieur van het Departement B. O. W., J. J. Popping, inspecteur Technisch onderwijs, en Ir. J. E. A. van Wolzogen Kühr, burgemeester van Bandoeng.

Aanvankelijk hadden zich 7 candidaten aangemeld, waarvan er zich een terugtrok. De overige zes werden *allen* afgewezen, behoudens het feit, dat enkele candidaten vrijstellingen verwierven voor enkele vakken.

G. DE RAAD,
Secretaris der Commissie.